

stah. To je bila prva črta ostroga. V drugi vrsti bile so častniške barake, narejene jako trdno iz desk in dovolj prostrorne, kajti imele so po dve do tri sobe. Pri vsaki baraki je bil senčnat vrtec s stezicami in gredami cvetlic. Mej šotori in barakami je bila dovolj široka, s peskom posuta in utrjena cesta obrobljena z visokimi piramidalnimi topoli, za barakami je bil ravno tak topolov drevored. Zadaj za barakami je bila tretja črta iz stotnijskih kuhinj, ki so bile dovolj prostrorne, svetle, pripravne in zunaj ometane. Za kuhinjami je bila četrta črta stotnijskih vrtov. Sredi vsakega vrta bili sta po dve veliki klanici iz desk, v katerih so bili stotnijski pisarji, krojači, čevljarji, in nekateri starši podpraporščiki. Mlajši so bili v šotorih z vojaki. V teh vrtih so bile tudi barake narednikov, jako prostrorne in mične. Poleg tega je skoro vsak narednik imel v vrtu lopo od desk. Te lope dajali so v najem tem podpraporščikom, kateri so dobivali kaj od doma. Večina podpraporščikov je bilo iz revnega poljskega plemstva in niso družega dobivali kakor plačo, dovolj veliko (28 rubljev v srebru vsako četrto leta, poleg tega pa še vso opravo na drž. stroške). Za črto stotnijskih vrtov je bil kostanjev drevored, z jedno besedo, ostrog je bil iz prekrasnih vil, z jako zdravim, svežim zrakom. V sredi ostroga so bili jako obširni ribniki, dovolj globoki, obdani s senčnatimi gozdiči. To je bil lep kraj za kopanje. (Dalje sledi.)

Poučni in zabavni drobiž.

Ženske na vseučiliščih. Cesar je dovolil, da se na ogerska vseučilišča vsprejemajo ženske in sicer na zdravstveno in modroslovno fakulteto. Ako se jih dosti oglasi, se bode tudi poskrbelo za pripravljajno o izobraženje za vseučiliške študije.

Najstarša preproga. Lani je mehitarijski pater Gregorij dr. Kafankiar prinesel na Dunaj iz Carigrada preprogo iz leta 1202. Preproga ima letnico vtakano. Na preprogi je neki armenski napis. To je gotovo najstarša preproga, kolikor je dosedaj znanih.

Vulkani v Beringovem morju. Na alajtskih otocih letos blujejo vsi ognjeniki, kacic štirideset po številu. Mej dvema otokoma se je vzdignila zemlja iz morja in sta se torej združila v jeden otok.

Julij Jernej Saint Hilaire, slaven francoski državnik, je umrl v 91. letu. Rojen je bil v Parizu dne 19. avg. 1805. in je po dovršenih študijah dobil službo v finančnem ministerstvu in se je hkratu pečal s časopisjem. Od 1827. do 1830. leta bil je jeden glavnih sodelavcev časopisa „Globe“. Po vstaji 1830. leta je ustanovil časopis „Bon Sens“ in pisal z drugimi opozicijski listi. Nekaj let pozneje se je začel bolj pečati z znanstvom in je mej drugim izvrstno prevel Aristotelovo delo v francoščino, kar mu je pomaglo, da je 1838. l. postal profesor grške in rimske filozofije na College de France. Drugo leto je postal član akademije znanostij. Leta 1851. je bil voljen v ustavni zbor in se pridružil zmerni stranki. Leta 1851., ko Napoleon IV. napravi državni prevrat, so ga bili zaprli v ječo Mazas. Popustil je službo, ker ni hotel priseči Napoleonu zvestobe. Z Lessepsom je od 1855. do 1858. leta delal pri Sueškem prekopu. Od 1867. l. je bil konservator sorbonnske biblijoteke. Leta 1871. se je kot član zbora v Bordouxu zopet jel bolj pečati s politiko in delal na to, da se je Thiers imenoval načelnikom eksekutivne oblasti. Postal je Thiersov generalni tajnik, kar je ostal do smrti tega veli-

cega francoskega državnika. 1880. l. je v Ferryjevem ministerstvu postal minister vnanjih stvari. Ko je palo Ferryjevo ministerstvo, se je zaradi starosti umaknil političnemu življenju. Spisal je več del o modroslovji in vzhodnih verah, zlasti o budajizmu in mohamedanizmu.

Novice.

— **Deželnozbornske volitve.** V mestih in trgih je pa narodna stranka zmagala z vsemi svojimi kandidati. Voljeni so nastopni gospodje: V Ljubljani: Peter Grasselli in Ivan Hribar; v Idriji: dr. Danilo Majaron; v Kranju in Loki: Viktor Globočnik; v Tržiči, Radovljici in Kamniku: Ivan Murnik; v Postojni, Vrhniki in Loži: Josip Lenarčič; v dolenskih mestih: dr. Ivan Tavčar; v Koševji je voljen Nemeec Alojzij Loy. V trgovski zbornici izvoljena sta: Ivan Perdan in Janko Krsnik. V veleposilstvu so voljeni: Ervin grof Auersperg, Leo grof Auersperg, Franc vitez Langer, Leopold baron Liechtenberg, dr. Andrej Schaffer, Josip baron Schwegel, Josip Anton grof Barbo, Alfred baron Wurzbach, Feliks pl. Lenkh in Karol Luckmann.

— **Oklic hišnim posestnikom ljubljanskim!** Dobro vedoč, da z dosedanjimi nepovratnimi podporami in brezobrestno ponapredščino države velikej večini hišnih posestnikov ljubljanskih, tudi če se vzame v poštev privatni kredit, ki ga zamorejo deležni postati, ne bode pomagano, volil je občinski svet v svojej seji dne 31. oktobra t. l. poseben odsek, kateremu je naročil sestaviti in predložiti načrt peticije do vlade in državnega zbora za novo nepovratno podporo in brezobrestno ponapredščino onim hišnim posestnikom, ki se vsled nedostatne dosedanje podpore potrebni in vredni nove. Da bode mogoče to peticijo dobro utemeljiti in s številkami podpreti, treba pa je pozvedeti, koliko so posamezni hišni posestniki prvotno naznanili svoje škode, koliko so prosili ter koliko zagotovljeno dobili državne nepovratne podpore in brezobrestne ponapredščine. Občinskemu svetu je dobro znano, da so se v mnogih hišah že potem, ko so prve prošnje oddane bile, pri popravah pokazale mnogo večje poškodbe, kakor se je preje mislilo in da so nekatera poslopja, o katerih se je sodilo, da se bodo popraviti dala, vsled poznejših komisijonelnih ogledov bila določena za popolno porušenje. Vse take slučaje treba je v novih prošnjah izrecno navesti ter s prilogami — izgotovljenimi po stavbinskih veččakih — dokazati, za koliko se je vsled tega škoda povečala. Konečno pa naj hišni posestniki v svojih prošnjah ozirajo se tudi na ono 3 odstotno posojilo jednega milijona goldinarjev, katero je pooblastil državni zbor vlado, da sme v slučaju potrebe izposoditi hišnim posestnikom ljubljanskim za popravo po potresu poškodovanih poslopij. Ker je opravičeno upanje, da se za to posojilo dovolijo večletni odplačevalni obroki in da se za-nje ne bode zahtevali sirotinska varnost, bode tudi ž njim izdatno pomagano hišnim posestnikom in naj zato blagovole v svojih prošnjah naznaniti, po koliko si ga žele, pri čemur pa naj se izogibajo vsakemu pretiranju. Prošnje v smislu tega oklica sprejemal bode mestni magistrat najkasneje do 10. decembra 1895 in sicer le, ako bodo spisane na tiskanih obrazcih, ki se dobivajo brezplačno v mestnem ekspeditu.

— **Mestnemu magistratu ljubljanskemu** je glasom poročila finančnega odseka v zadnji seji občinskega sveta došlo 162.750 gld. 57 kr. potresnih daril. Porabilo se je dosedaj za barake, podpore itd. 92.616 gld. 31 kr., ostane torej še za razdelitev 71.240 gld. 68 kr.

— **Za novo vladno poslopje** je kupil erar od kranjske stavbinske družbe stavbišče na vogalu Erjavčeve in Tržaške ceste. Z zgradbo se utegne pričeti že pomladi.

— Za novo justično poslopje v Ljubljani kupil je baje erar del Zeschko-tovega posestva v Dolgih ulicah.

— **Preširnov kip.** Znani naš umetnik kipar gospod Alojzij Gangel je dovršil mojstersko delo in ustvaril prekrasen Prešernov doprnski kip. Delo mojstra hvali. Kdor je videl ta prekrasni in duhovito izvršeni kip ga nemore dosti prehvaliti. A. Gangl namerava to mojstersko delo ob priliki razstaviti.

— **Sneg** je pobelil naravo dne 25. t. m. v jutro. Da bi ne bil pal na suha tla, bi se istih ne bi bil še prijel.

— **Slovesno umestili** so dne 24. t. m. na župnijo Šmartno pri Kranju novega župnika preč. g. Josipa Razboršeka, dosedaj dekana na Bledu.

— **Iz porotnega sodišča.** Pri tukajšnjem deželnem kot porotnem sodišču pričela se je dne 25. t. m. četrta letošnja porotna sesija. Pri prvi obravnavi je bil obsojen na osem mesecev zapora 27letni tesar Anton Torkar iz Zaspas v okraji radovljiškem, ker je v razdraženosti vrgel v neki krčmi posestniku Jakobu Resmanu steklenico s tako močjo v glavo, da mu je počila lobanja in je ta čez nekaj dni umrl. Porotniki so potrdili le vprašanja glede pregreška proti varnosti življenja, vsled česar se je Torkarju odmerila le omenjena kazen. — Pri drugi obravnavi je bil obsojen 26letni delavec Luka Čik iz Vodice zaradi hudodelstva poskušene posilne nečistosti na 18 mesecev težke ječe. — Dne 26. novembra je bil obsojen na tri leta težke ječe 20letni Jožef Osel iz Vogelj pri Kranji, ker je pri vasovanju udaril Jakoba Srebernjaka s krampačem tako po glavi, da je ta vsled otrpnenja možganov čez dva dni umrl. — Pri drugi obravnavi je bil oproščen obtožbe uboja 39letni Kajžar Janez Zevnik iz Mavčič.

— **Našli so** ob železniškem tiru mej Savo in Iitijo neznanega mrtvega človeka, katerega je povozil vlak. Ponesrečenec je bil dobro napravljen in star kacih 35 do 40 let. Pokopali so ga na Savi, opravo njegovo pa dotlej, dokler se ne dožene, kdo je bil, shranili pri sodišči v Litiji.

— **Požar.** V Primčivasi, župnije ambruške pri Žužemperku je dne 23. t. m. popoldne nastal požar, ter je vpepelil 13 gospodarjem hiše, kozolce in skednje z vso klajo in živežem vred. Sedmerim gospodarjem je prav vse zgorelo. Škoda znaša do 25 000 gld. Pogorelci so le za neznatne svote zavarovani. Beda je velika, posebno ker je zima tu. Kdor more pomagati, naj pomaga nesrečnemu ljudstvu.

— **Nesreča na železnici.** Zagrebški osobni vlak, ki pride na Zidani most ob 3. uri 40 minut popoldne, je trčil na kolodvoru včeraj v tovorni vlak, prišedši iz Celja, s tako močjo, da jeden osobni voz popolnoma zdrobljen in je 1 sprevodnik in 6 oseb težko ranjenih.

Vihar.

V ponedeljek je v več krajih bil hud vihar. Mej postajama Kilovče-Trnovo Bistrice na Krasu je burja vrgla osemnajst vagonov tovornega vlaka čez železniški nasip. Vožnja po železnici St. Peter-Reka se je morala zaradi silne burje ustaviti.

Na ogerski državni železnici je burja vrgla s tira petnajst vagonov tovornega vlaka. Tudi na tej proggi se je moral promet ustaviti.

V Trstu je bila burja tako silna, da je bilo nevarno hoditi po ulicah. Nad 30 ljudij je burja podrla in poškodovala. Močno je poškodovala mestno plinarno. Pred Lloydovo palačo je burja prevrgla plinov svetilnik. Strehe in fasade več hiš je močno poškodovala. V neki predmestni hiši je bilo jelo goreti. Dve sosedni hiši sta se takoj užgali in so vse tri pogorele, dve drugi hiši je pa ogenj že močno poškodoval.

V pristanišči je več ladij poškodovala. Lloydov parnik „Wurmbrand“ se je na potu iz Dalmacije v Trst vsled viharja močno poškodoval.

V veliki nevarnosti je bila neka grška jadernica. Šel jej je neki parnik na pomoč in jo le s težavo spravil v zavetje.

V Benetkah je vihar podiral dimnike, nesel s streh opeko in je več stekel v oknih pobitih. Več parnikov je moralo odpotovanje iz Benedek odložiti. Noben brodar se ni upal na morje.

V Masca-Cararri v Italiji je vihar napravil pol milijona frankov škode. Človek se pa ni nobeden ponesrečil.

Tudi ob angleškem obrežju je bil hud vihar. Vsa vožnja po morju se je bila ustavila. Več ribiških ladij se je potopilo.

Po vsej gorenji Italiji je padel mej viharjem precej debel sneg. V nekaterih krajih je močno oviral promet po železnicah ali ga pa celo ustavil.

Da so pri takem viharju v več krajih bile potrgane brzojavne zveze, je naravno. Tudi na Kranjskem je bila pretrgana zveza na Notranjskem. V nekaterih krajih po Italiji je bilo kar razmetalo brzojavne drogove.

Vihar je bil tudi na Ogorskem. Tako je v Szöpsy-Sat-Görgyju vihar močno razdejal neko poslopje tamošnjega učiteljišča za otroške vrtove. Več učenk je poškovanih, jedno je pa ubilo.

— **Umrl** je danes na svoji grajščini v Nalžovu bivši ministerski predsednik grof Taaffe.

— **Usmiljen odvetnik** je dr. Aleksander Weiss v Budimpešti. On zagovarja zatožence v socialističnih pravadah. Lani je zagovarjal nekega tatvine zatoženega socialističnega agitatorja tako uspešno, da je bil oproščen. Agitator je drugi dan obiskal odvetnika v stanovanju, da se mu zahvali. Pri tem je pa ukradel neki briljanten kinč, ki je bil vreden 2000 gld. Če tudi odvetnik ni naznanil stvari sodišču, je tat vendar prišel na zatoženo klop, ker se na Ogorskem kazenski zakon hudodelstva uradno preganja. Zagovarjal ga je zopet dr. Weiss, a sedaj ne tako srečno. Tat je bil obsojen na 8 mesečno ječo. Po končani obravnavi je tat prosil zagovornika, naj napravi pritožbo na višjo instanco. Ta je obljubil, samo pristavil je, naj ne hodi v njegovo stanovanje, ker oba on in zatoženeec najboljše vesta, kako je bila stvar.

— **Iz lože za časnikarje iztiran.** V Sreči so dopisniku nekega dunajskega lista prepovedali vhod v časnikarsko ložo sobranja. Časnikar se je pa vzlje temu splazil na galerijo. Vrtar ga je opazil in zahteval, da naj mu odda njegovo vstopnico ali odide iz galerije. Dopisnik pa ni hotel ubogati in je zapretil vrtarju, da ga bo ustrelil, ko bi mu hotel vzeti vstopnico. Podravnatelj zbornične pisarne je pa ukazal časnikarja preiskati, če ima res revolver pri sebi in ga iztirati ven. To se je tudi zgodilo.

— **Pobočnik Garibaldijev.** V Genui je umrl Anton Burlande, bivši pobočnik Garabaldijev, Imel je 72 let.

— **Hčer Wanderbiltova,** sestra vojvodinje Marlborough, se je zaročila z Moserjem-Taybijan, kateri je položil prvi podmorski kabel mej Evropo in Ameriko.

Razpok tovarne. V Palmi na Španjskem se je razletela tovarna za patrone. 62 delavcev, mej njimi 37 žensk so mrtve izvlekli. Nekaj poškodovanih so spravili v bolnico. Neki delavec, ki je bil odpuščen iz dela, je nalašč prouzročil požar.